

PROTOKÓŁ

z III spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy przeprowadzonego w ramach opracowania Planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki PLH180043 w dniu 25.11.2015r.

Spotkanie odbyło się w hotelu „Trzy Korony” w Rudnej Małej. Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Miało na celu przedstawienie proponowanych końcowych zapisów projektu planu zadań ochronnych oraz korekty przebiegu granic.

PROGRAM SPOTKANIA:

- Przywitanie uczestników spotkania
- Przedstawienie propozycji planowanych zapisów
- Dyskusja nad zapisami i propozycje zmian

PROWADZĄCY I PRELEGENCI:

Beata Knutel – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
Krzysztof Hajduk – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
Dominik Wróbel – wykonawca planu zadań ochronnych dla obszaru Mrowle Łąki PLH180043,
ekspert botanik i entomolog.

UCZESTNICY:

Marek Świąder – Nadleśnictwo Głogów,
Karolina Czyrek – Urząd Gminy Trzebownisko,
Bronisława Bereś – Urząd Gminy Trzebownisko,
Anetta Odój – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Rzeszowie,
Marek Porębski – Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie,
Zbigniew Pasterz – Sołtys Sołectwa Mrowla,
Piotr Pokrywa – Sołectwo Mrowle,
Edward Chmiel – Sołectwo Mrowle,
Stanisław Surowiec – rolnik sołectwo Mrowle
Jadwiga Kowal – Starostwo Powiatowe w Rzeszowie,
Maria Kloc – Sołtys Sołectwa Lipie,
Grzegorz Drozdowski – Urząd Miejski w Głogowie Małopolskim,
Mariusz Iskrzycki – Sołtys Sołectwa Pogwizdów Nowy,
Dawid Homa – Urząd Gminy w Świlczy.

PRZEBIEG SPOTKANIA:

Rozpoczęcie spotkania i prezentacje.
Spotkanie rozpoczął pan Krzysztof Hajduk, który przywitał zaproszonych gości. Po nim głos zabrał pan Dominik Wróbel, który przedstawił projekt zapisów planu zadań ochronnych. Prezentacja zamieszczona jest na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie

(<http://rzeszow.rdos.gov.pl>) w zakładce „Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”.

DYSKUSJA

Pan Marek Świąder

Zapytał, czy wycinka drzew miałyby charakter jednorazowy i czy nie powinien obejmować także karczowania pniaków, co dodatkowo mogłoby poprawić skuteczność podsiewania gatunków żywicielskich gąsienic motyli.

Pan Dominik Wróbel

Zgodził się, że konieczne jest karczowanie pniaków, a odkrzaczanie powinno zostać wykonane w ciągu pierwszych 2-3 lat obowiązywania pzo a następnie powtórzone doraźnie.

Pan Marek Świąder

Zwrócił uwagę, że działalność edukacyjna w ramach pzo nie powinna polegać tylko na wytworzeniu folderów czy tablic informacyjnych, ale również odbywać się w formie aktywnej, np. poprzez udział młodzieży w ochronie aktywnej, w pracach takich jak odkrzaczanie.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że edukacja aktywna byłaby idealną formą ale pzo nie jest miejscem gdzie powinno to zostać sprecyzowane. Takie rozwiązania mogą pojawić się później w fazie realizacyjnej projektów wynikających z zapisów w pzo.

Wskazując na mapie wybrane kontury, zwrócił się z pytaniem do przedstawicieli gmin o pomoc wyjaśnienie niektórych zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Głógów Małopolski.

Pan Grzegorz Drozdowski

Odpowiedział, że wskazana na mapie rezerwa gruntów pod działalność komercyjną jest konturem wprowadzonym do studium przed kilkunastu laty i obecnie nie jest brana pod uwagę jako realna propozycja, co jednak nie wyklucza możliwości, że inwestorzy mogą się starać o wprowadzenie tam zabudowy przemysłowej. Podkreślił, że takie starania zakończyłyby się nałożeniem obowiązku wykonania oceny oddziaływania na środowisko, która najprawdopodobniej wykazałaby brak możliwości realizacji inwestycji.

Pan Dominik Wróbel

Zaznaczył, że taka sytuacja musi prowadzić do rozszerzenia zapisów dotyczących zagrożeń potencjalnych. Podkreślił, że w trakcie kolejnej aktualizacji studium takie zamierzenia powinny zostać usunięte.

Poprosił uczestników spotkania o rozważenie czy lepsze byłyby ogólne zapisy dotyczące wskazań do dokumentów planistycznych czy też bardziej szczegółowe. Powiedział, że zapisy ogólne wprawdzie dawałyby większość łatwość w ich zastosowaniu ale zapisy bardziej szczegółowe stanowiłyby gotową wskazówkę jak konstruować przyszłe studia i plany miejscowe.

Pan Grzegorz Drozdowski

Stwierdził, że z punktu widzenia samorządu lokalnego najbardziej odpowiednie byłyby zapisy możliwie najbardziej ogólne.

Pan Marek Świąder

Zwrócił uwagę, że aby odpowiednio zaplanować wskazania do dokumentów planistycznych należy rozpatrzyć dotychczasowe tempo urbanizacji, żeby określić tereny, które można skutecznie ochronić i takie, na które narastające oddziaływanie uniemożliwia skuteczną ochronę.

Zapytał czy odtwarzanie siedlisk gatunków zapisane w projekcie pzo było już wcześniej praktykowane i czy jest ono skuteczne.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że zna przypadki odtwarzania siedlisk o takim charakterze na niewielkiej powierzchni i dlatego uważa, że również tu sukces jest możliwy.

Pan Marek Świąder

Zapytał czy te działania polegały tylko na przywróceniu użytkowania kośnego czy też także na podsiewaniu pożądanych gatunków.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że w tym przypadku kluczowe znaczenie ma przywrócenie użytkowania a wówczas następuje bardzo często spontaniczna rekolonizacja siedliska z otoczenia.

Pan Krzysztof Hajduk

Zapytał, czy w znanych przypadkach stosowane było podsadzanie.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że podsadzanie jest możliwe ale zaproponowano tu prostsze zabiegi i dzięki temu tańsze, łatwiejsze do przeprowadzenia na dużej powierzchni.

Pan Marek Świąder

Stwierdził, że gatunki motyli występujące w obszarze Mrowle Łąki są gatunkami pospolitymi i możliwość ich ochrony, z racji silnego przekształcenia antropogenicznego otoczenia obszaru jest bardzo niepewna.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że określenie motyli - przedmiotów ochrony w obszarze Mrowle Łąki – jako "pospolite" jest przesadzone, jakkolwiek, poza czerwończykiem fioletkiem nie są bardzo rzadkie.

Pan Marek Świąder

Podtrzymał swoją opinię dotyczącą częstości występowania motyli. Zapytał czy w obszarze były one badane pod względem ilościowym.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że w ramach inwentaryzacji zgromadzono informacje o liczebności motyli oraz określono miejsca gdzie w obecnym sezonie ich nie stwierdzono, z tego względu rozdziela się działania na te, które poprawiają jakość siedliska motyli i te, które mają te siedliska przywracać.

Nawiązując do wcześniej poruszanej kwestii wskazań do dokumentów planistycznych zaproponował aby w gminach powstały propozycje tych zapisów, które później będą przez wykonawcę przeanalizowane.

Pan Grzegorz Drozdowski

Zgodził się z propozycją przygotowania przez gminy projektu zapisów wskazań do dokumentów planistycznych. Zadeklarował przygotowanie i przesłanie propozycji takich zapisów.

Pani Beata Knutel

Podkreśliła, że przesyłanie takich propozycji może następować bezpośrednio do wykonawcy projektu planu jak i do sekretariatu RDOŚ w Rzeszowie.

Pan Marek Świąder

Wyraził wątpliwość co do skuteczności zaproponowanych działań ochronnych, szczególnie w kontekście dalekich oddziaływań ze strony aglomeracji miejskiej Rzeszowa.

Pan Dominik Wróbel

Podzielił częściowo zgłoszone wątpliwości, podkreślił jednak konieczność podjęcia zaplanowanych działań, zwrócił także uwagę na korzystne efekty funkcjonowania półnaturalnych kompleksów łąkowych o takim charakterze jak w Woli Cichej.

Pan Marek Świąder

Zwrócił uwagę, że dzisiejszy sposób użytkowania terenu jest pochodną struktury własnościowej i rozdrobnienia działek.

Pan Dominik Wróbel

Potwierdził, że struktura własności była tu czynnikiem decydującym o niskim zainteresowaniu inwestorów tym terenem i dlatego udało się je zachować w obecnym stanie.

Przedstawił uczestnikom stanowisko Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, przesłane w piśmie, w którym wnioskuje się o usunięcie melioracji z listy zagrożeń dla przedmiotów ochrony. Podkreślił, że takie usunięcie nie jest możliwe, gdyż melioracja jako czynniki degradujący łąki zmiennowilgotne została zdiagnozowana i musi pozostać wpisana niezależnie od konieczności podejmowania działań utrzymaniowych na ciekach.

Pan Marek Świąder

Zwrócił uwagę, że w obszarze występuje bór, który wpływa na warunki wilgotnościowe otoczenia, ale jego obecność jest uzależniona w dużej mierze od dostępności bazy żerowiskowej.

Pan Marek Świąder

Zapytał czy w dokumentacji uzupełniona zostanie tabela zgłaszanych uwag.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że wpisane zostaną tam uwagi zgłaszane w oficjalnych pismach, natomiast uwagi ze spotkań ZLW znajdują się w protokołach.

Pan Marek Świąder

Zaproponował aby zapisać w tabeli, że protokoły zawierające uwagi ze spotkań ZLW są załącznikami do dokumentacji, a niezależnie aby wpisać tam najważniejsze ze zgłaszanych na spotkaniach wniosków.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że wykonanie takiego wyjaśnienia o załączeniu protokołów nie jest wykluczone.

Pani Beata Knutel

Dodała, że protokoły stanowią część gromadzonej przez RDOŚ dokumentacji.

Pan Marek Świąder

Wyraził opinię, że dotychczasowe protokoły były wykonane prawidłowo.

Pan Marek Porębski

Zaznaczył, że warunki hydrologiczne na zlewniach rzeki Szlachcianki, Czarnej i Osiny zmieniają się bardzo dynamicznie i możliwa jest taka sytuacja, że obecność bobra może stworzyć zagrożenie dla przedmiotów ochrony w obszarze.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że jakkolwiek istnieje taka możliwość to w obecnej sytuacji, gdy mamy do czynienia z bardzo niskim poziomem zwierciadła wód gruntowych, obecność i aktywność bobrów jest tu korzystna.

Pan Marek Porębski

Podkreślił, że w otoczeniu bardzo częste są sytuacje, w których zalanie pól i łąk przez żeremia bobrowe uniemożliwia prowadzenie gospodarki rolnej.

Pan Zbigniew Pasterz

Potwierdził, że w miejscowości Mrowła występuje taka sytuacja, a nawet dochodzi do zalania piwnic domów.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że w obszarze Mrowle Łąki występuje sytuacja raczej odwrotna, a mianowicie głębokość rowów melioracyjnych powoduje nadmierne obniżenie wilgotności podłoża.

W związku z brakiem dalszych głosów podziękował przybyłym za uczestnictwo i zakończył spotkanie.

Sporządził:

Dominik Wróbel